

Дніпровський вальс

Ліричний-радісний за характером вальс, як і всі твори, що відносяться до танцювального жанру вимагає чіткої ритмічної основи. Увагу музикантів треба направити на акомпанемент – партію фортепіано, де перша доля відіграє основу ритмічної пульсації.

Взагалі, в роботі з ансамблем, нотному тексту, який виконується лівою рукою піаніста треба віддати основні привілеї. Тому, що бас – є основою гармонічного та ритмічного порядку.

Якщо музиканти будуть постійно орієнтуватись на першу долю (у даному випадку бас), то ритмічного відхилення від темпу ніколи не буде.

При роботі над твором необхідно звернути увагу на артикуляційні моменти. Це відноситься, в основному до повторювальних звуків. Їх потрібно виконувати прийомом тремоло, початок кожної ноти має бути чітким, але не грубим. Якщо говорити мовою штрихів, то це щось між маркато і деташе. Необхідно, обов'язково, знайти артикуляційну міру.

У вальсі дуже чуттєва мелодійна основа, яка вимагає динамічних сплесків.

Тому, керівник повинен визначити, яка нота в даній фразі є самою кульмінаційною, щоб підвести до неї кресцендо і потім послабити звучання. Взагалі, керівник повинен навчити учасників ансамблю слухати, співпереживати, емоційно сприймати кожен мелодичну лінію, адже емоції музиканта мають великий вплив на характер виконання твору.

Дніпровський вальс

І. Шамо

Аранжування Л. Матвійчук

Lirico, dolce

I

II

Φ-но

Lirico, dolce

mp

I

II

Φ-но

7

прискорюючи

В темпі вальсу

ten. *f*

I

II

Φ-но

14

3

mf

p

2

21

I

II

Φ-HO

28

I

II

Φ-HO

3

mf

35

I

II

Φ-HO

42

I

II

Φ-HO

49

I

II

Φ-HO

56

I

II

Φ-HO

4

63

I

mf

II

Φ-HO

This system contains measures 63 through 69. Horn I and II play a melody starting with a triplet of eighth notes in measure 63. The piano accompaniment consists of chords in the right hand and a bass line in the left hand. A *mf* dynamic marking is present in measure 63.

70

I

II

Φ-HO

This system contains measures 70 through 76. Horn I and II play a melody with a slur over measures 71-73. The piano accompaniment continues with chords in the right hand and a bass line in the left hand.

77

I

II

Φ-HO

This system contains measures 77 through 83. Horn I and II play a melody with a slur over measures 78-80. The piano accompaniment continues with chords in the right hand and a bass line in the left hand.

84

I

II

Φ-HO

91

I

II

Φ-HO

98

I

II

Φ-HO

6

105

I

II

Φ -HO

f

4 1 3 4

3

112

I

II

Φ -HO

1 3 1

119

I

II

Φ -HO

3 4 1 4 1

2 2 4

126

I

II

Φ-HO

133

I

II

Φ-HO

139

I

II

Φ-HO

8

145

I

II

Φ-HO

151

I

II

Φ-HO

158

I

II

Φ-HO

165

I

II

Φ -HO

f

172

I

II

Φ -HO

179

I

II

Φ -HO

10

187

I

II

Φ-HO

2

3

2

4

195

I

II

Φ-HO

3

f

f

202

I

II

Φ-HO

poco rit.

rit.

mp

poco rit.

rit.

mp

МОЛОДІ Й ЩАСЛИВІ «ФРЕСКИ СОФІЇ»

«Фрески Софії» — ансамбль домристів Національної музичної академії ім. Петра Чайковського. Народився він три роки тому, коли професор Любов Матайчук організувала студентський ансамбль. Людина творча й ініціативна, вона сама починала свій шлях у мистецтво в ансамблі «Рідні наспіви», потім працювала солісткою Національного оркестру народних інструментів України і ось уже 30 років веде клас домри в НМАУ.

Гра в ансамблі так захопила студентів, що в 2003 році вони взяли участь у Міжнародному конкурсі «Музика світу» в Італії. Талановиті музиканти вибороли найвищу премію — Гран-прі.

Лауреати вже двічі виступали у Національній філармонії України в концертах «Звучить домра». А нещодавно відбувся концерт ансамблю «Фрески Софії» в пам'ятці XVIII століття — Андріївській церкві. Чудова акустика і ошатний інтер'єр допомогли створити настрій високої духовності.

...Під високим склепінням винятково чисто й натхненно звучить сюїта класика бароко Георга Генделя. Її змінює унікальний твір — «Українська мелодія» із щоденника Великого Кобзаря Тараса Шевченка. Він почув її і зачарувався. Мелодію виконував куховар, який, на прохання Тараса Григоровича, записав її у щоденник. Український композитор Левко Колодуб зробив аранжування «Мелодії» для трьох домр і тенора. Ця поліфонічна «Мелодія» полонить слухачів тужливим драматичним характером.

Після концерту я зустрілася з художнім керівником колективу «Фрески Софії» Любов'ю Матайчук і попросила розповісти про склад ансамблю і репертуар.

— В ансамблі дев'ять музикантів, лауреатів національних і міжнародних конкурсів. Концертмейстер — талановита випускниця Євеліна Джамаладінова. Її красиве тремоло і віртуозність захоплює і веде за собою ансамблістів: Тетяну Коритну, Олену Хабанькову, Юлію Ковтунову, Євгена Діденка, Андрія Ковбасу, Ларису Сиреньку, Вікторію Брусанську і Олеся Петрика. Більшість з них — студенти першого курсу НМАУ, але знаходять час, аби з задоволенням грати в ансамблі. Нашому успіху сприяє і різноманітний репертуар. Виконуємо твори класиків і сучасних композиторів — Мирослава Скорика, Віталія Філіпенка, Бориса Лятошинського. Труднощі полягають у тому, що склад ансамб-

лю постійно змінюється: випускники закінчують НМАУ і залишають ансамбль. З першокурсниками починається все спочатку — вивчення репертуару, досягнення гармонії виконання, злагоженість звучання на рівні єдиного подиху.

Для ансамблю спеціально ніхто не пише творів. Любов Дмитрівна сама робить аранжування, обробку, створює оригінальні твори. У концерті прозвучали її блискучі обробки: жартівлива «Суботея», лірична «По садочку ходжу» і віртуозна «Ой за гаєм, гаєм», що мають незмінний успіх у слухачів і їх часто доводиться повторювати на «біс».

Назву ансамблю дали самі студенти, коли від'їжджали на конкурс до Італії. Самі й підказку знайшли — у старовинному Софійському соборі на фресках зображені музиканти з інструментами, схожими на домру. Студенти вважають себе нащадками цих музикантів, тому й назвали свій ансамбль «Фрески Софії». Супроводжує виступ ансамблю лауреат міжнародних конкурсів, піаністка Наталія Дженкова.

Любов Дмитрівна веде велику наукову роботу. Її навчальні посібники — «Методичні основи формування виконавської майстерності» та «Шлях до майстерності кобзиста» — використовують у роботі викладачі середніх і вищих навчальних закладів.

— Про що мріють учасники ансамблю «Фрески Софії»? — запитала я у Любові Матайчук.

— Хочуть виступати в регіонах України, готуються до міжнародного конкурсу в Іспанії, але... — Любов Дмитрівна скрушно розвела руки. — Для здійснення цих мрій потрібні кошти. Поки що ніхто не відгукнувся, щоб підтримати молоді таланти. Але ми шукаємо й віримо, що мистецтво і духовність переможуть! Адже ми демонструємо не тільки виконавську майстерність, а й рівень музичної культури у нашій державі.

Райса ВАХРАМЄЄВА

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ім. П.І.Чайковського**

МАТВІЙЧУК Л.Д.

**МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНСАМБЛЕВОГО
ВИКОНАВСТВА**

Київ – 2008 р.

Методичні основи ансамблевого виконавства (Л.Д. Матвійчук, – навчально-методичний посібник. – Національна музична академія України ім. П.І. Чайковського, 2008, тираж 300 пр. стор. 96.

Гриф надано Міністерством культури і туризму України за № 410 (8-4) 18-08 від 11.04.2008.

В посібнику оптимально висвітлено основне коло питань, стосовно методичних основ домрово-кобзового ансамблевого виконавства.

До посібника увійшли твори українських композиторів в аранжуванні для ансамблю та оригінальні твори, написані Л. Матвійчук для ансамбля домристів-кобзистів.

В коментарях до кожної п'єси розкрито методику роботи над опануванням технічними та виконавськими навичками, які властиві ансамблевому музикуванню.

Рекомендованим п'єсам притаманні багата мелодика з яскравим тембровим колоритом, емоційно образна змістовність, розмаїття технічних прийомів і виразних виконавських засобів.

Для вищих музичних навчальних закладів – культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації.

Рецензенти

Остапенко Д.І. – народний артист України, заслужений діяч мистецтв України.

Орлова Д.П. – заслужений діяч мистецтв України, професор Одеської державної музичної академії ім. А.В. Нежданової.

Андрійчук П.О. – заслужений працівник культури, професор Київського університету культури і мистецтв.

Редактор Н. Смольська

Комп'ютерна верстка А. Ковбас

Підготовлено до тиражування методичним кабінетом навчальних закладів мистецтв виконавського органу Київської міської державної адміністрації.

Відповідальна за випуск Баклан І.В.

Зміст

1. Вступ	3
2. Особливості та принципи перекладання музичних творів для ансамблю домрово-кобзового складу	4
3. Функції керівника ансамблю	7
4. Функції ансамбlistів	8
5. Українська народна пісня „Налетіли журавлі”. Обробка А. Бойко. Редагування Н. Безенкової	10
6. Я. Орлов. Терновацька полька. Аранжування Л. Матвійчук	16
7. Українські візерунки. Обробка Л. Матвійчук	20
8. І. Шамо. Дніпровський вальс. Аранжування Л. Матвійчук	32
9. К. Мясков. Півні. Редакція Л. Матвійчук	44
10. Л. Матвійчук. Роздум	50
11. Українська народна пісня „По садочку ходжу”. Обробка Л. Матвійчук	54
12. В. Суховерхий. Українська народна пісня „В кінці греблі шумлять верби” та полька. Аранжування Л. Матвійчук	62
13. В. Філіпенко „До тебе”. Аранжування Л. Матвійчук	70
14. Л. Матвійчук. Варіації на тему української народної пісні „Ой, за гаєм, гаєм”	82
15. Л. Матвійчук. Варіації на тему російської народної пісні „Суботей”	89